

[Stegger Nielsen.]

staten indskyder 27½ pct. af de 15 mill. kr., dansk privat kapital 27½ pct. og udenlandske interesser 45 pct., altså således, som det blev sagt før, at aktiemajoriteten er på danske hænder med 55 pct. af aktiekapitalen, som også ret og rimeligt er.

Hvis resultatet, som man håber, bliver minedrift på det angivne sted, må man forudse en mærkbar udvidelse af aktiekapitalen. I bemærkningerne til lovforslaget nævnes en driftskapital på 100 mill. kr., hvilket naturligvis i nogen måde må bero på et skøn. Men også med denne udvidelse må det naturligvis gælde som en almindelig forudsætning, at aktiemajoriteten fremdeles hviler på danske hænder. Vi kunne desværre ikke, hvor ønskeligt det end måtte have været, løse opgaven alene. Vi bor i et land, hvor vi ikke har den fornødne specielle indsigt i minedrift. Vi måtte derfor tilknytte udenlandske mineeksperter. Det er sket ved at tilknytte to svenske og et canadisk selskab som aktionærer i foretagendet. Man mener ikke, at den minedrift, der måtte komme, kan blive fuldt effektiv før 1956, forudsat at de fortsatte undersøgelser er tilfredsstillende, men er det tilfældet, skulle man kunne begynde i mindre omfang i begyndelsen af 1954. Skulle imod forventning minedriften vise sig uigennemførlig, må selskabet selvfølgelig likvidere med heraf følgende tab for aktionærerne, herunder staten, ved aktivernes realisation, men det er en risiko, man må tage.

Vedrørende enkelthederne kan jeg henholde mig til den højtærede statsministers fremsættelsestale.

Jeg skal dog tilsidst knytte et par enkelte bemærkninger til lovforslagets §§ 4 og 5, hvor der foreslås fritagelse for selskabet for at svare skat til stat og kommune samt for toldafgifter. Derimod er den i koncessionen fastsatte afgift af indtægten til staten effektiv, dog således at forstå, at den indtræder med 15 pct. ved starten for først senere at gå op til 45 pct., når anlægskapitalen er indtjent, hvilket må være en meget rimelig bestemmelse. Jeg finder personlig, at fritagelsen for skat til stat og kommune og fritagelsen for toldafgifter ikke er urimelige under de givne forhold. Det er forhold, der er meget ugunstige og fjernt fra normale vilkår; der findes ikke på et så øde sted som ved Mesters Vig de almindelige samfundsgoder, som en befolkning ellers

normalt får for sine skatter. Selskabet må selv tilvejebringe sine fornødenheder som havne, veje, elektricitet, sundhedsvæsen, skole for funktionærernes børn o. s. v. Vi mener, at det i ikke ringe grad berettiger til den i de nævnte paragraffer omtalte fritagelse for skat og afgifter.

Oprettelsen af flyvepladsen, der omtales i § 8, er jo en nødvendighed for at kunne få reservedele til maskinerne frem og en nødvendighed af hensyn til personalet, så det kan komme i forbindelse med omverdenen, ligesom det er en nødvendighed for selskabets ledelse, så den kan aflægge besøg på stedet.

Der tilsigtes ikke på nogen måde noget indgreb i den grønlandske befolkningsinteresser, og den ekspropriationsbestemmelse, der er indsat, er rimelig og nødvendig ligesom bestemmelsen om selskabets erstatningspligt for skader forvoldt på anden mands person eller ejendom.

Jeg finder, at lovforslagets paragraffer er rigtigt formulerede og stemmende med formålet: dannelse af det nævnte aktieselskab, ligesom mit parti kan tiltræde udkastet til koncession for selskabet og dets endelige vedtægter, selvom der selvfølgelig kan være enkelte ting, som nærmere må gennemdrøftes under udvalgsbehandlingen. Det kan jo også have videre og stor interesse i det hele taget, at dette sker.

Idet jeg på mit partis vegne medgiver lovforslaget og koncessionsudkastet, min bedste anbefaling, udtaler jeg håbet om, at dette forsøg på at udvinde værdier af Grønlands undergrund i videre omfang, hvortil der gennem lovforslaget sikres den bedste tekniske og merkantile bistand, må krones med held. Dette forsøg rummer i sig en stor økonomisk risiko, det er rigtigt. Det rummer en stor økonomisk risiko, fordi forholdene på stedet er så specielle, men der er også store muligheder for at drage skjulte værdier frem og muligheder af økonomisk og valutamæssig art i fremtiden for den danske stat, herunder den grønlandske befolkning. Disse muligheder og chancer må Danmark ikke forspilde, selv med en økonomisk risiko som indsats. Den, som intet vover, intet vinder.

Vi er nu i disse år i færd med at bygge et nyt Grønland op på civilisationens grund, i første linie af hensyn til den grønlandske befolkning. Det er dyrt. Der bliver ofte talt om, at det er meget dyrt, og det er